

FARSKÝ LIST

26

2013
ročník VIII

22.12.2013 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ÚVODNÍK

Vianoce považujeme za čarovný čas, čas pre sny a želania, čas pokoja a radosti, keď každý chce byť o niečo milší voči druhým. Je to aj čas na nákupy: viac darčiekov, viac ozdôb, viac jedla – ba aj viac košov, škatúl a tašiek na uschovanie toho, čo sme kúpili! Avšak napriek všetkému, čo Vianoce znamenajú pre tento svet, nedokázali sa úplne zbaviť skutočného dôvodu na oslavu. Vianoce sú o tom, že Boh posielal svojho jediného Syna na tento svet, aby svet neodsúdil, ale všetkých zachránil (Jn 3, 16 – 17). Ježišovo narodenie je najveľkolepejší dar, aký sme dostali!

Na sviatky Narodenia Pána sa hovorí o tom, že je to ideálny deň na zaľúbenie sa. Hoci toto slovo nám väčšinou pripomína iskru, ktorá prebehne medzi mužom a ženou, je veľmi vhodné aj na označenie toho, čo má prebehnúť medzi človekom a Bohom. Je to proces, pri ktorom pravdy viery, poznané z katechizmu a Svätého písma, zostúpia z hlavy do srdca. Kým medzi ľuďmi tento proces často prebehne veľmi rýchlo, vo vzťahu k Bohu máme neraz problém zaľúbiť sa. Uznávame síce a veríme, že nás miluje, ale naše srdce ostáva chladné. A ak sa nič v ňom nedeje, neraz sa kresťanstvo stane pre nás súhrnom zaťažujúcich povinností.

Čo môžeš urobiť, aby medzi tebou a Bohom prebehla iskra zaľúbenia? Z Božej strany je už všetko dané – Boh sa do teba zaľúbil pred stvorením sveta a jeho zaľúbenie nielenže nevyhaslo, ale každým dňom rastie a zahŕňa Ťa prejavmi svojej lásky. Z tvojej strany je potrebné vzbudiť si túžbu zaľúbiť sa. A roznečovať ju. Napríklad modlitbou, kde Bohu vyznávaš lásku, ktorú síce nemusíš cítiť, ale ktorá preto nie je menej reálna. Čítaním Písma, kde poznávaš Božie veľké skutky lásky k tebe a odpovedáš na ne túžbou milovať. Prijímaním sviatostí, najmä sviatosti zmierenia a Eucharistie, kde sa ti Boh úplne dáva a túži, aby si to isté urobil aj ty. Slovom i srdcom. Objav aj iné možnosti – pri pohľade na prírodu, pri počúvaní hudby, pri hre s deťmi... Zaľúb sa v tento pôst a ešte viac cez tieto Vianoce do Ježiša Krista. Nie je to príkaz, ale ak to urobíš (zaľúbenie nie je len cit, ale aj rozhodnutie sa), tvoje kresťanstvo nadobudne nový rozmer. Budeš sa viac tešiť na nebo, na večnosť. Možno bude v tebe menej sentimentality, ale o to viac túžby – byť s tým, „ktorého z tej duše milujem“ (Pies 1, 7). Želám vám radostné prežitie sviatkov Pánovho narodenia. Nech je Ježiš u vás vždy doma!

o. Rastislav (farár)

ČASTI SV. LITURGIE

Kňaz po príchode do chrámu sa modlí s diakonom vstupné modlitby. Prosí v nich o dar Svätého ducha, odpustenie hriechov, o milosti potrebné k sláveniu a s radosťou vstupuje do svätyne, pripravený na začatie liturgie. Počas sprievodných modlitieb sa neskôr s diakonom obliekajú do bohoslužobných rúch, aby aj viditeľne vyčlenení spomedzi ľudu sa postavili len k službe oltára.

Historické liturgické pramene pred 11. storočím neuvádzajú žiadne vstupné modlitby kňaza. To však neznamená, že sa kňazi patričným spôsobom a modlitbami nepripravovali na

služenie liturgie. Táto príprava však nebola upravená konkrétnymi a ustálenými predpismi, či rubrikami, ale vstupné modlitby boli ponechané na individuálnu prax každého kňaza.

V liturgických prameňoch z 11. storočia nachádzame na začiatku proskomídie modlitbu „*Pane, vystri svoju ruku...*“, čiže je možné vysloviť hypotézu, že táto modlitba je najstaršou časťou vstupných modlitieb. V prameňoch z 13. storočia sú už predpisy o troch poklonách po vchode kňaza do chrámu. Súčasná podoba vstupných modlitieb sa začína objavovať v bohoslužobných knihách až v 15. – 16. storočí.

Počas obliekania jednotlivých častí kňazského rúcha hovorí kňaz predpísané krátke modlitby. Tieto modlitby boli do poriadku liturgie uvedené približne v rovnakom čase ako vstupné modlitby kňaza, teda v 15. – 16. storočí. Užívanie jednotlivých častí bohoslužobného rúcha sa datuje iba od 3. – 4. storočia.

Kňaz si oblieka **stichár**, ktorý je na spôsob Áronovej tuniky /Ex 28,39/. V minulosti bol vždy bielej farby na znak nepoškvrnenosti života a duchovnej radosti. Alexander Schmemmann tvrdí, že stichár je predovšetkým tým bielym krstným rúchom, ktoré každý z nás dostal pri krste. To je rúcho všetkých pokrstených, rúcho samotnej Cirkvi, a keď ho kňaz oblieka, zjavuje jednotu zhromaždených v chráme. Nasleduje **epitrachil**, ktorý podľa Simeona Solúnskeho znamená vyliatie milosti Svätého Ducha, ktorého dostáva ku vykonaniu sviatosti. Potom **pás**, podľa Áronovho pása /Ex 28,39/, zodpovedá zlatým pásom anjelov prepásaných cez prsia /Zjv 15,6/, na znak sily svojej prirodzenosti, poslušnosti, pripravenosti, čistoty a česti a bezúhonnosti k službe. **Nárukavnice** sú znakom pripravenosti bojovať s vrahom ľudskej duše a znakom oslavy všemohúcnosti a sily pravice Pánovej, ako v SZ konala zázraky /Ex 15,16/, tak i teraz premieňajúca chlieb a víno na Telo a Krv Ježiša Krista. Ruky kňaza, ktorými udeľuje požehnanie a koná bohoslužbu, to už nie sú jeho ruky, ale pravica Ježiša Krista (Alexander Schmemmann). Nasleduje **nabedernik** ako čestné vyznamenanie za horlivosť a bdelosť pri obrane viery, symbol duchovného meča. Nakoniec si oblieka **felón**, ktorý predstavuje vrchný odev apoštolov, ktorý bol u Židov bežným oblečením, zvrchu pliec položeným plášťom. Felón to je oslava Cirkvi ako nového diela, to je radosť, pravda a krása nového života, predobraz Božieho kráľovstva a Kráľa, ktorý večne „kraľuje a obliekol sa v nádheru“ (Ž 92,1).

o. Martin (kaplán)

FARSKÉ OZNAMY

- ❖ v kaplnke Božieho Milosrdenstva sv. liturgia bude 07.01.2014 o 15:30 hod
- ❖ v Predvečer Narodenia Pána 24.12.2013 o 08:00 hod sa pomodlíme Cárské časy, o 15:00 hod večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého a o 20:00 hod Veľké Povečerie. Liturgické slávenia vo sviatočné dni

budú podľa liturgického poriadku zverejnené vo farskom liste – taktiež na internetovej stránke našej farnosti

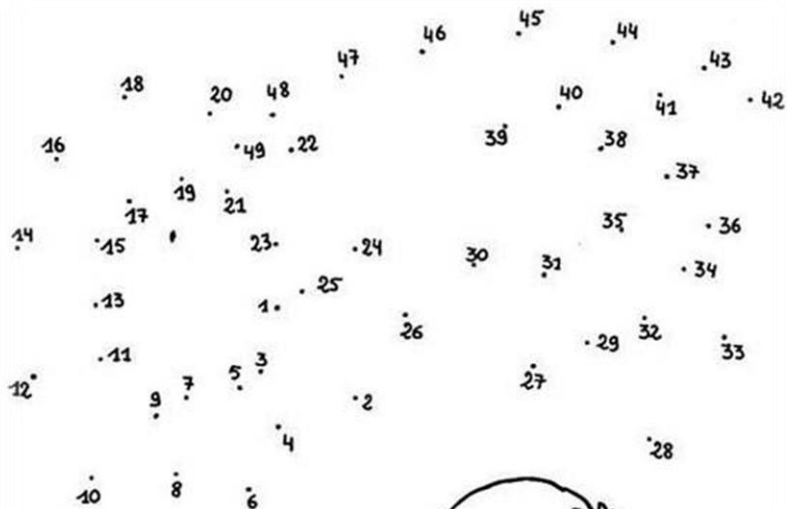
- ❖ 26.12.2013 bude o 10:00 hod csl. Archijerejská sv. liturgia – liturgiu slávi vladyka Milan Lach SJ a večer o 18:00 hod bude vianočný koncert kňazského zboru sv. Jakuba s vinšami a katechézou
- ❖ na Silvestra 31.12.2013 bude o 15:00 hod ďakovná sv. liturgia za uplynulý rok a večer o 23:00 hod Ďakovný akatist
- ❖ v stredu 01.01.2014 – prikázaný sviatok Obrezania Pána. O 07:00 hod sa pomodlíme utiereň. Sv. liturgie budú o 08:00 (csl. Jána Zlatoústeho) a o 10:00 hod (sl. Bazila Veľkého), na Bani o 10:00 hod (sl. Bazila Veľkého). Pri všetkých sv. liturgiách bude myrovanie
- ❖ piatok 03.01.2014 je voľnica, Tento piatok je aj prvým piatkom. Dopoludnia spovedáme chorých. Sv. spoveď na Bani nebude. V kaplnke Božieho milosrdenstva bude od 09:00 hod vystavená Eucharistia a o 14:45 hod bude adorácia s poklonou najsvätejšej Eucharistii. V tento prvopiatkový týždeň budeme spovedať na požiadanie. Tým, čo boli na sviatky na spoveď a nemajú ťažký hriech, platí vianočná sv. spoveď
- ❖ v nedeľu 05.01.2014 je Predvečer Zjavenia Pána. Ráno o 08:00 hod bude csl. sv. liturgia, o 10:00 hod slovenská sv. liturgia, večer o 17:00 hod Veľká večiereň s veľkým svätením vody a o 21:00 hod Veľké povečerie s lítiou. V tento deň je zdržanlivosť od mäsa

*Prajeme Vám požehnané
a milostiplné prežitie
sviatkov Kristovho
narodenia a Požehnaný
nový rok 2014
CHRISTOS RAŽDAJETSJA!*

*o. Rastislav s rodinou a o. Martin s
rodinou*

Zábavné okienko-spoj nás...

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou